

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 7Nt/43/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4325010612
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Uhrík
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2025:4325010612.1

Uznesenie

7Nt/43/2025

Okresný súd Levice, samosudcom Mgr. Tomášom Uhrikom, o návrhu riaditeľa Psychiatrickej nemocnice Hronovce na zmenu ochranného psychiatrického liečenia z ústavnej formy na ambulantnú formu u odsúdeného A. B. C., v Leviciach dňa 14.08.2025, takto

rozhodol:

7Nt/43/2025

I. Podľa § 74 odsek 2 Trestného zákona súd odsúdenému A. B. C., narodený XX.XX.XXXX v D., trvale bytom E. F. XXX, t. č. v Psychiatrickej nemocnici Hronovce, ochranné psychiatrické ústavné liečenie uložené mu trestným rozkazom Okresného súdu Levice sp. zn. 2T/42/2024 zo dňa 23.10.2024 a trestným rozkazom Okresného súdu Levice sp. zn. 4T/4/2025 zo dňa 19.03.2025, m e n í na ochranné psychiatrické ambulantné liečenie.

II. Podľa § 76a odsek 2 Trestného zákona súd u k l a d á odsúdenému A. B. C., narodený XX.XX.XXXX v D., trvale bytom E. F. XXX, t. č. v Psychiatrickej nemocnici Hronovce, ochranný dohľad.

Podľa § 77 odsek 2 Trestného zákona, odsúdený A. B. C., narodený XX.XX.XXXX v D., trvale bytom E. F. XXX, t. č. v Psychiatrickej nemocnici Hronovce, je povinný sa do piatich pracovných dní od uloženia ochranného dohľadu dostaviť k probačnému a mediačnému úradníkovi okresného súdu, v ktorého obvode má bydlisko, a v rámci uloženého ochranného dohľadu je povinný

- hlásiť sa osobne v určených lehotách,
- oznamovať vopred vzdialenie sa z miesta bydliska; to neplatí, ak ide o pravidelne opakujúce sa vzdialenia, o ktorých bol probačný a mediačný úradník vopred informovaný, a
- podrobiť sa kontrole dodržiavania liečebného režimu.

odôvodnenie:

7Nt/43/2025

Na Okresný súd Levice bol dňa 06.08.2025 doručený návrh riaditeľa Psychiatrickej nemocnice Hronovce na zmenu ochranného protialkoholického - psychiatrického liečenia z ústavnej formy na ambulantnú u pacienta A. B. C., nariadeného Okresným súdom Levice v konaniach vedených pod sp. zn. 2T/42/2024 a 4T/4/2025. Z odôvodnenia návrhu vyplýva, že menovaný bol dňa 17.01.2025 prijatý do ústavnej starostlivosti na Oddelenie pre liečbu drogových závislostí na absolvovanie dobrovoľnej protialkoholického liečby. Dňa 27.03.2025 bolo menovanému súdom nariadené ochranné liečenie ústavnou formou a keďže pacient liečebný režim dodržiaval, bol mu výkon dobrovoľnej liečby uznaný ako výkon ochranného liečenia, pacient bol dňa 22.04.2025 preložený na Gerontopsychiatrické oddelenie za účelom výkonu ochranného liečenia ústavnou formou. Návrh bol ďalej odôvodnený tým, že

príznaky, s ktorými bol pacient prijatý, boli vplyvom liečby potlačené. V rámci hospitalizácie menovaný pacient dodržiaval liečebný režim, lieky užíva podľa odporúčania, agresívne prejavy a iné poruchy správania sa nevyskytli, bol zaradený do podpornej činnostnej terapie. Vzhľadom na skutočnosť, že pacient je osamelo žijúci, probatórne priepustky neabsolvoval. Keďže absentuje sociálna podpora, bola podaná žiadosť o posúdenie odkázanosti pacienta na sociálnu službu s cieľom umiestnenia v sociálnom zariadení („Dignitas“ Šahy). V predmetnom prípade je možné prehlásiť, že ústavná liečba splnila svoj medicínsky účel a postačujúca bude jej ambulantná forma.

Podľa § 74 odsek 1 Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. v znení zák. č. 214/2024 Z. z. účinného od 06.08.2024 (ďalej len „Trestný zákon“), ambulantnú formu ochranného liečenia súd uloží, ak vzhľadom na osobu páchatel'a, povahu duševnej poruchy a liečebné možnosti možno očakávať splnenie účelu ochranného liečenia. Ústavnú formu ochranného liečenia súd uloží, len ak je pobyt páchatel'a na slobode nebezpečný z dôvodu duševnej poruchy alebo ak vzhľadom na osobu páchatel'a, povahu duševnej poruchy a liečebné možnosti nemožno očakávať, že účel splní ambulantná forma ochranného liečenia. Ak súd ukladá ochranné liečenie podľa § 73 ods. 2 písm. c) popri treste odňatia slobody, ktorého výkon podmienene nekladá, uloží ho ústavnou formou.

Podľa § 74 odsek 2 Trestného zákona, súd zmení formu ochranného liečenia, ak uložená forma neplní svoj účel a možno dôvodne očakávať dosiahnutie účelu inou formou. Ústavnú formu ochranného liečenia môže súd zmeniť na ambulantnú formu, ak doterajší priebeh ochranného liečenia nasvedčuje tomu, že ústavná forma už nie je potrebná a účel ochranného liečenia možno dosiahnuť aj ambulantnou formou.

Podľa § 74 odsek 4 Trestného zákona, ochranné liečenie trvá, kým to vyžaduje jeho účel; o zmene jeho formy, o prepustení z jeho výkonu alebo jeho ukončení rozhoduje súd.

Podľa § 74 odsek 5 Trestného zákona, ochranné liečenie uložené páchatel'ovi podľa § 73 ods. 2 písm. c) ambulantnou formou trvá najviac dvanásť mesiacov a ústavnou formou trvá najviac tri mesiace s následným doliečovaním ambulantnou formou, ktorá trvá najviac dvanásť mesiacov. Ak sa počas výkonu ochranného liečenia zistí, že jeho účel nemožno dosiahnuť alebo ak na dosiahnutie jeho účelu nie je potrebná určená doba alebo súdom uložená forma, súd zmení formu ochranného liečenia alebo rozhodne o prepustení z výkonu ochranného liečenia alebo o ukončení ochranného liečenia.

Podľa § 438k odsek 2 Trestného zákona, ustanovenie § 74 ods. 5 v znení účinnom od 15. marca 2024 sa použije aj na ochranné liečenia protialkoholické, protitoxikomanické a závislosti na hazardných hrách, ktoré boli uložené podľa predpisov účinných do 14. marca 2024 na základe rozhodnutí, ktoré nadobudli právoplatnosť pred 15. marcom 2024 a ktoré k 15. marcu 2024 stále trvali.

Podľa § 446 odsek 1 Trestného poriadku, o zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia alebo zmene druhu ochranného liečenia rozhoduje na návrh alebo aj bez návrhu predseda senátu súdu, v ktorého obvode je zdravotnícke zariadenie, v ktorom sa ochranné liečenie vykonáva. Ak súd rozhoduje na návrh prokurátora, zdravotníckeho zariadenia, probačného a mediačného úradníka alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody alebo nemocnice pre obvinených a odsúdených, rozhodne do desiatich pracovných dní od doručenia návrhu súdu. Ak súd potrebuje pre rozhodnutie znalecký posudok, rozhodne do desiatich pracovných dní od doručenia znaleckého posudku.

Z pripojeného spisového materiálu bolo zistené, že trestným rozkazom Okresného súdu Levice sp. zn. 2T/42/2024 zo dňa 23.10.2024, právoplatný dňa 05.03.2025, bol menovaný uznaný vinným pre prečin výtržníctva podľa § 364 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona a iné a bolo mu okrem iného podľa § 73 odsek 2 písmeno d/ Trestného zákona uložené ochranné protialkoholické a psychiatrické liečenie ústavnou formou. Výkon ochranného liečenia bol nariadený do Psychiatrickej nemocnice Hronovce dňa 11.03.2025.

Ďalej bolo zo spisového materiálu vzťahujúceho sa na predmetnú vec preukázané, že trestným rozkazom Okresného súdu Levice sp. zn. 4T/4/2025 zo dňa 19.03.2025, právoplatný dňa 09.04.2025, bol menovaný uznaný vinným pre prečin výtržníctva podľa § 364 odsek 1 písmeno e/ Trestného zákona a bolo mu okrem iného podľa § 73 odsek 2 písmeno b/, písmeno c/ Trestného zákona uložené ochranné protialkoholické a psychiatrické liečenie ústavnou formou, výkon ktorého bol nariadený do Psychiatrickej nemocnice Hronovce dňa 23.04.2025.

Ochranné liečenie je jedným z druhov ochranných opatrení, ktoré podľa príslušných ustanovení Trestného zákona patria medzi prostriedky slúžiace na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Jeho účelom je rovnako ako pri treste zaistiť ochranu spoločnosti, ale špecifickým spôsobom. Súd pri ukladaní ochranného liečenia neurčuje dobu jeho trvania, pretože jeho výkon trvá tak dlho, dokiaľ to vyžaduje jeho účel. Vykonáva sa spravidla v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti, teda väčšinou v psychiatrických liečebniach, pričom môže prebiehať i ambulantnou formou. Zákon umožňuje súdu v odôvodnených prípadoch vzájomne zmeniť tieto formy liečenia v prípadoch, ak už nie je nevyhnutné osobu ústavne liečiť vzhľadom na zlepšenie jej zdravotného stavu, alebo naopak, ukázala sa potreba ústavnej liečby pre zhoršenie zdravotného stavu, čo môže byť spôsobené aj nedostatočným rešpektovaním liečebného režimu a pod.

Po preštudovaní spisového materiálu dospel súd k záveru, že v predmetnom prípade sú splnené zákonné podmienky na rozhodnutie o zmene výkonu ochranného psychiatrického liečenia z ústavnej formy na formu ambulantnú. V predmetnom prípade sa jedná o posúdenie odbornej otázky, ku ktorej sa jednoznačne vyjadrilo zdravotnícke zariadenie, v ktorom sa ochranné liečenie vykonávalo. Ako to vyplýva z návrhu, ústavná forma liečenia splnila svoj zmysel. Boli využité všetky dostupné liečebné metódy k preliečeniu a ďalšia liečba je možná v ambulantných podmienkach.

Súd v prejednávanej veci pristúpil k rozhodnutiu o zmene formy len v časti psychiatrického ochranného liečenia. V pôvodnom konaní bolo ochranné liečenie menovanému odsúdenému uložené, keďže spáchal trestný čin v dôsledku závislosti od návykovej látky tzn. ochranné protialkoholické liečenie bolo uložené podľa § 73 odsek 2 písmeno c) Trestného zákona (pôvodne § 73 odsek 2 písmeno d) Trestného zákon č. 300/2005 Z.z. v znení účinnom do 05.08.2024 – trestný čin spáchaný pod vplyvom návykovej látky alebo v súvislosti s jej užívaním). V prípade takto uloženého ochranného liečenia zákon presne vymedzuje maximálnu možnú dobu jeho trvania, pričom ústavná forma trvá najviac tri mesiace s následným doliečovaním ambulantnou formou, ktorá trvá najviac dvanásť mesiacov. S poukazom na uvedené skutočnosti bude v prejednanom prípade ústavná forma ochranného protialkoholického liečenia ukončená uplynutím času, po čom bude nariadená ambulantná doliečovacia forma ochranného protialkoholického liečenia.

Zohľadňujúc uvedené skutočnosti dospel súd k záveru, že dôvody, pre ktoré bol výkon predmetného ochranného psychiatrického liečenia nariadený ústavnou formou, pominuli, u menovaného bude ďalej postačovať ambulantná forma, a preto bolo potrebné rozhodnúť o zmene ochranného liečenia z ústavnej formy na ambulantnú, a to jedine v časti psychiatrického liečenia.

file_0.wmf

2

7Nt/43/2025

Podľa § 76a odsek 2 Trestného zákona, ochranný dohľad súd uloží aj vtedy, ak mení ústavnú formu ochranného liečenia psychiatrického alebo sexuologického na ambulantnú formu. Ochranný dohľad môže súd uložiť aj pri zmene ústavnej formy iného druhu ochranného liečenia na ambulantnú formu, ak to považuje vzhľadom na osobu páchatel'a a dosiahnutie účelu ochranného liečenia za potrebné.

Podľa § 78 odsek 3 Trestného zákona, ak súd ukladá ochranný dohľad podľa § 76a, odseky 1 a 2 sa nepoužijú. Ochranný dohľad podľa § 76a trvá, kým to vyžaduje jeho účel; o prepustení z ochranného dohľadu rozhoduje súd.

Podľa § 460 odsek 4 Trestného poriadku, o uložení ochranného dohľadu podľa § 76a Trestného zákona rozhoduje súd na návrh alebo aj bez návrhu súčasne s uložením ochranného liečenia ambulantnou formou alebo súčasne s rozhodnutím o zmene ústavnej formy ochranného liečenia na ambulantnú formu. O uložení ochranného dohľadu odsúdenému, ktorý nedodržiava režim uloženého ambulantného ochranného liečenia, rozhoduje na návrh zdravotníckeho zariadenia súd, ktorý ochranné liečenie uložil.

Súd súčasne s rozhodnutím o zmene ústavnej formy ochranného liečenia na ambulantnú formu bez návrhu rozhodol aj o uložení ochranného dohľadu.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými ustanoveniami zákona rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

7Nt/43/2025

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť do 3 pracovných dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Levice sp. zn. 7Nt/43/2025. Sťažnosť má odkladný účinok. O sťažnosti rozhoduje Krajský súd v Nitre.